

BRETONIEN ROTURYHMÄN MUISTIO 26.4.2014

Päivi Pesonen

1. VUOSIKERTOMUS 2013

Käytiin läpi bretonien vuosikertomus 2013. Heräsi mm. seuraavia ajatuksia.

Rekisteröinnit ja jalostus

- Vuonna 2013 pentueiden taso pääosin poikkeuksellisen heikko metsästävän pennunostajan näkökulmasta (71% koepalkitsemattomista vanhemmista!). Suunta koepalkittujen vanhempien pentueiden määrässä on ollut aiemmin hyvä ja notkahdus on toivottavasti vain poikkeus. On huoli siitä, että upean rotumme maine todistetusti toimivana metsästyskoirana on uhattuna.
- Koepalkittujen narttujen pentuja oltava tarjolla riittävästi, niille on kysyntää, on oltava myös tarjontaa!
- Kaikki narttujen omistajat eivät ole riittävän kriittisiä koiriensa suhteen. Vaikka nartulla olisi C-lonkat ja sillä ei ole koetulosta taikka muuta ulkopuolisen arviota koiran metsästysominaisuuksista, niin sillä halutaan teettää pennut. **Pitäisi aina käyttää keskimääräistä paremmaksi todettuja koiria.**
- Urokselle asetetaan usein korkeammat kriteerit (mm. A/B-lonkat, hyvä ulkomuoto, koetus) kuin omalle nartulle.
- **Myös uroksen omistaja vaikuttaa jalostusvalintoihin.** Uroksen omistajalla on oikeus (ja myös vastuu) kieltäytyä, jos nartun metsästysominaisuuksista ei ole näyttöä, eikä niitä pääse muutoin toteamaan.
- Uroksen omistajia kannustetaan vähintään tutkimaan lonkat ja silmät sekä käymään näyttelyssä. Ilman terveystuloksia koirat jäävät automaattisesti jalostuskäytön ulkopuolelle.
- Töpöhäntäisenä syntyneiden koirien määrä mukaan vuositilastoon. Vuonna 2013 rekisteröidyistä 95 bretonista 28 (29%) on ilmoitettu töpöhäntäisiksi. Osuus on suuri ja jo vaikeuttaa jalostusyhdistelmien valintaa.
- Seuraavaa PEVISA:a tehtäessä on harkittava otetaanko jalostusindeksi mukaan PEVISA-ehtoihin. Esim. jos indeksi on keskimääräistä huonompi (alle 100) koira suljetaan jalostuksen ulkopuolelle? Kennelliiton jalostusstrategia on kuitenkin pidettävä mielessä, liian tiukat ehdot eivät mene läpi. *(SKL jalostusstrategia kohta 6: Jalostuksessa turvataan jokaisen rodun perinnöllinen monimuotoisuus. Jalostuksen ohjauksessa pitää mahdollistaa aina, että kaikki kriteerit huomioon ottaen vähintään 50 % rodun kannasta jää jalostuskäyttöön).*

Koekäynnit

- **Koekäyntejä kaivataan edelleen lisää tuomaan esille rodun hienoja metsästysominaisuuksia.** Ensimmäiseen kokeeseen osallistumisen kynnys on joskus korkea.
- Voisiko kokeisiin osallistuvien koirien määrää kasvattaa järjestämällä sellaisia kokeita, jotka on tarkoitettu ainoastaan koirille/koiranomistajille, joille koe on ensimmäinen.
- ”Mentori”-systeemi, jossa kokeneemmat harrastajat lähtevät kokeisiin uudempien harrastajien mukaan.
- Bretonikerho voisi tuoda edelleen aktiivisesti esille tietoa, että se maksaa jäsentensä ensimmäisen avoimen luokan koekäynnin.

2. TERVEYSASIAT

SSK:n jalostustoimikunta sai kesällä 2013 käyttöönsä sähköisen terveystietolomakkeen. Tarkempaa ohjeistusta täyttämiseen löytyy bretonikerhon sivuilta <http://sbk-ceb.net/wp/terveyskysely/> ja itse lomake SSK:n sivuilta (<http://www.saksanseisojakerho.fi/> -> toimikunnat -> jalostustoimikunta -> Terveyskysely).

- Lomakkeita on palautettu ajalla 27.6.2013 – 24.4.2014 yhteensä 45 kpl, mikä on selvästi enemmän kuin mitä aiemmin käytössä olleita paperilomakkeita palautettiin. Yhteenveto lomakkeista muistion lopussa.
- Tilastointia ja seuranta varten kaikki tiedot ovat tarpeellisia. Tilastojen kautta nähdään mikä jotain terveys/luonneongelmaa nousee esiin poikkeuksellisen paljon ja siihen on mahdollisuus vaikuttaa. Jos tietojen osalta ei olla avoimia, voi joku ongelma päästä huomaamatta yleistymään bretoneissa.
- Jalostusneuvoja on pyytänyt terveystietolomakkeen nartuista joista on tehty urostiedustelu. tämä voisi myös olla yhtenä ehtona pentulistalle pääsemisessä.

SKL KoiraNettiin voi kirjata koiransa kuolinajan ja -syyn.

- Yhteenveto ilmoitetuista bretonien kuolinsyistä ja -iästä muistion lopussa.
- Olisi toivottavaa kirjata kuolinsyy. Nyt tilastoissa on 14 koiraa joiden kuolinaika on ilmoitettu, mutta ei syytä miksi koira on kuollut tai lopetettu.

Kaihikoiria putkahtelee esiin erilaisista suvuista.

- Kaihi on vakavasti otettava sairaus, vaikka kaikki kaihiyypit eivät koiraa sokeuta, niin osa on hyvinkin ärhäköitä ja koira voi sokeutua jo nuorella iällä.
- Olisi mielenkiintoista teettää muutamasta kaihibretonista MyDogDNA-passi (<http://www.mydogdna.com/>) ja katsoa löytyykö niiltä testissä mukana oleva kaihiyyppi. Lähteekö bretonikerho kustantamaan tutkimukset, kerhon hallitus voisi asiasta keskustella?
- Hannes Lohen koirien geenitutkimusryhmälle (<http://www.koirangeenit.fi/>) toivotaan bretoneista runsaasti näytteitä, ilmaisia näytteenottotilaisuuksia järjestetään ympäri Suuomen. Kaihia sairastavien (ja myös muita sairauksia sairastavien) koirien osalta näyte on erittäin tarpeellinen ja toivottava. Terveystilassa tapahtuvat muutokset kannattaa ehdottomasti ilmoittaa tutkimusryhmälle.

3. PENTUVÄLITYS

- Kennelliitolla on nykyään oma pentuvälitys, jonne näyttää päätyvän lähinnä koepalkitseemattomien koirien pentueita. Saksanseisojakerhon pentulistalle on kuitenkin linkkejä useammasta paikasta ja todennäköisesti sinne löytää melko helposti jokainen vähänkään asiaan perehtynyt pennunhankkija.
- Saksanseisojakerhon pentulistaa on moitittu siitä, ettei se tuo kunnolla esille vanhempien meriittejä, mm. koepalkintoja, tai ainakin ne on vaikea löytää. Ongelma on tiedostettu, mutta pentulistaan ei ole tulossa muutoksia aivan heti.
- Johtuen SSK:n pentulistan puutteista, bretonikerhon hallitus on katsonut oman pentulistan perustamisen tarpeelliseksi ainakin siihen saakka kunnes SSK:n pentulistaa saadaan informatiivisemmaksi, jotta kasvattaja voivat tuoda esille mm. koiriensa käyttöpuolen meriittejä.
- Keskusteltiin mitä terveisiä Bretonikerhon hallitukselle viedään pentulistan suhteen. Esitettiin mm. koiran perustiedot, terveystiedot, merkintä onko terveystietolomake toimitettu, lonkkaindeksi, kuva, täyttääkö isä/emä/kumpikin jalostuskriteerit, julkaistaan vain jäsenten pentueita, julkaistaan vain 1 pentue koepalkitseemattomalle, pentueiden pisteytys, pentueiden jaottelu kategorioihin (esim. täyttää kriteerit, täyttää kriteerit muutoin paitsi lonkkien osalta, ei täytä kriteerejä).

- SSK:n sivuston bretonien osuutta olisi syytä kehittää, uusi teksti tarpeen ja esim. vastaava linkki kuin munsterien sivulla ”Jalostukseen käytettävien koirien laatuvaatimukset”.

4. JALOSTUSKATSELMUS

Todettiin että Kuusamon erikoisnäyttelyn yhteydessä sunnuntaina 6.7. järjestetään Saksanseisojakerhon jalostuskatselmus, jossa halutaan tuoda esille laadukkaita koiria. Osallistua voivat koe- ja näyttelypalkitut, tervelonkkaiset bretonit, sekä urokset että nartut. Arvioimassa ovat kerhon omat ulkomuototuomarit ja arvio tehdään junkkari-lomakkeelle. Koirastaan on siis mahdollisuus saada varsin yksityiskohtaisen arvion rotuun perehtyneeltä tuomarilta! Katselmuksen hinta on 10 euroa sisältäen luettelon. Lisätietoa:

<http://www.saksanseisojakerho.fi/images/jalostuskatselmus2014.pdf>.

Tapahtumaan olisi mukava saada laaja joukko bretoneita edustamaan ja tuomaan esille rotuamme! Ilmoittautumiset vastaanottaa Päivi Pesonen pkuusisto@gmail.com 15.6. mennessä.

5. JTO 2016-2020

Uusi jalostuksen tavoiteohjelman on laadittava seuraavaan SSK:n vuosikokoukseen mennessä (huhtikuu 2015). Laatumiseen ja kommentointiin olisi hyvä saada työryhmä jalostusneuvojien avuksi. Bretonikerhon alle perustetaan kasvattajatoimikunta, se voisi halutessaan olla laatumisessa apuna. Tavoiteohjelmaan käsitellään vuoden aikana Bretonipäivillä ja julkaistaan kommentoitavaksi.

6. SSK HENKILÖVALINNAT

Antti Auno on erovuorossa bretonien jalostusneuvojan tehtävästä. Suuri kiitos Antille rodun hyväksi tehdystä työstä!

Uudeksi jalostusneuvoksi esitettiin Teija Pesosta ja Päivi Reimania. Äänestyksen jälkeen Päivi Reiman tuli valituksi seuraavalle 3-vuotiskaudelle. Toisena bretonien jalostusneuvojana toimii edelleen Päivi Pesonen.

Keskusteltiin lyhyesti Saksanseisojakerhon hallitukseen ehdolla olevista henkilöistä.

Terveystietolomakkeet, Bretoni

27.6.2013 – 24.4.2014, YHT 45 kpl

Terveys ja luonne OK	26 eri yksilöä
Terveysongelmat	19 eri yksilöä
- sydänviat	4
- nivelrikko/lonkkaongelmat	3
- patella luksatio	2
- kaihi	2
- eturauhastulehdus	1
- toistuvat anaalirauhastulehdukset	1
- kohtutulehdus	1
- ihottuma/allergia	2
- korvatulehdus/allergia?	1
- kasvain (koirat iäkkäitä)	2
- purentavika	1
- hammaspuutos	1
- kivesvika	1
Luonne-/käytösongelmat	5 eri yksilöä
- eroahdistus	1
- vaikea käsiteltävä	2
- lievä varautuneisuus	1
- paniikkihäiriöt/levottomuus	1

KoiraNet / Kuolinsyyt, Bretoni

24.4.2014 saakka, YHT 92 kpl

KUOLINSYYP

Keskimäär. elinikä

IÄKKÄÄNÄ KUOLLEITA KOIRIA	24	Vanhuus (luonnollinen tai lopetus), joista:	13 v 5 kk
	1	- sydämen vajaatoiminta	
	1	- kohtutulehdukset	
	1	- lääkeyliannostuksesta aiheutunut munuaisten vajaatoiminta	
	5	Sydänsairaus	11 v 0 kk
	2	- Muu sydän sairaus tai vajaatoiminta	11 v 4 kk
1	- Sydämen läppävuoto, endokardoosi	12 v 1 kk	
2	- Sydänsairaus	10 v 3 kk	
2	Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	11 v 3 kk	
1	- eturauhasen hormoniongelmat		
1	Hengitystiesairaus	13 v 0 kk	
1	Selkäsairaus, takaselän kipu-halvaus-oireyhtymä	11 v 10 kk	

PÄÄOSIN IÄKKÄÄNÄ KUOLLEITA	14	Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	10 v 3 kk
	11	Kasvainsairaudet, syöpä	10 v 5 kk
	3	- Ihon tai ihonalaiskudoksen kasvain	12 v 0 kk
	5	- Kasvainsairaudet, syöpä	10 v 10 kk
	1	- Maksan, munuaisten tai suoliston kasvain	7 v 8 kk
	1	- Muu kasvainsairaus, keuhkokasvain	14 v 6 kk
	1	- Verisuonijärjestelmän kasvain, akuutti lymfaattinen leukemia	2 v 8 kk
	2	Muu sairaus, jota ei ole listalla	10 v 5 kk
	1	- Aivokasvain	12 v 6 kk
	1	- Munuaisten vajaatoiminta	8 v 4 kk
3	Lopetus ilman sairauden diagnosointia	12 v 5 kk	
1	<i>- Vanhuus, oikeampi kategoria "vanhuus, luonnollinen tai lopetus"?</i>	16 v	

NUORENA KUOLLEITA	21	Tapaturma tai liikennevahinko	3 v 5 kk
	2	Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	5 v 5 kk
	1	- Pelokkuus	7 v 4 kk
	1	- Yksinolo-ongelmat	3 v 6 kk
	2	Luusto- ja nivelsairaus	5 v 2 kk
	1	- Lonkkaniveldysplasia ja sen seurauksena kehittynyt nivelrikko	3 v 10 kk
	1	- Luusto- ja nivelsairaus (koiralla D/B lonkat)	6 v 6 kk
	1	Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus, suolitulehdus	2 v 7 kk
	1	Synnytysvaikeus, kuollut synnytykseen tai sen komplikaatioihin	3 v 7 kk
1	Hermostollinen sairaus	3 v 1 kk	
1	Kuollut ilman sairauden diagnosointia	5 v 7 kk	

YHTEENSÄ 92 kpl, joiden keskimääräinen elinikä 9 v 3 kk